

STEM MED
Kommunal- og
Regionalvalg 21

Hvad skal vi stemme om til kommunalvalget?

at stemme:
to vote

Der er snart valg i Danmark. Her kan du få svar på, hvad vi skal stemme om, og hvorfor det er vigtigt.

Skrevet af Kasper Baatrup

Tirsdag den 16. november er der kommunalvalg i Danmark. Til kommunalvalget stemmer borgerne i alle landets kommuner på de politikere, som skal styre kommunerne de næste fire år.

Der er 98 kommuner i Danmark. Hver kommune har en **bestyrelse**, som styrer kommunen. Det kaldes for en kommunalbestyrelse. **Borgmesteren** er den politiske leder. Ofte skal han arbejde sammen med politikere fra forskellige partier. Disse politikere kan have ansvar for forskellige **områder** i kommunen. Det kan være trafik, kultur eller børn og unge.

en bestyrelse:
a council

en borgmester:
a mayor

et område:
a field

at fordele:
to distribute

at afgøre:
to decide

at danne:
to form

et folketingsvalg:
a general election

Hvordan ansvaret **fordeles**, **afgøres** efter valget. Her skal de politikere, som får flest stemmer, nemlig **danne** den nye kommunalbestyrelse.

Det er i princippet samme proces, som når der dannes regering efter et **folketingsvalg**. Men en regering styrer staten. En kommunalbestyrelse styrer en af de 98 kommuner, som ligger i staten.

I den danske stat findes der også regioner. Der er der fem af. De opgaver, som staten, kommunerne og regionerne tilsammen skal **løse**, kaldes for 'den offentlige sektor'.

at løse:
to solve

Den offentlige sektor

Alt det arbejde, der foregår i kommunerne og regionerne, koordineres af staten. Samtidig skal staten løse opgaver, som er for store til, at kommunerne og regionerne kan klare dem. Det er eksempelvis staten, der **driver** politi og universiteter.

at drive:
to be in charge of

Regionerne driver de offentlige hospitaler. Kommunerne driver

vuggestuer, børnehaver, skoler, jobcentre, ældrepleje og andre institutioner.

Ofte siger man, at kommunerne er borgernes hovedindgang til den offentlige sektor. Det siger man, fordi de folk, som arbejder i kommunerne, står ansigt til ansigt med de borgere, som de skal **betjene**. Et eksempel er SOSU-assistenten, der **tager sig af** ældre borgere, som skal have hjælp til at komme i bad og andre ting.

at betjene:
to service

at tage sig af:
to look after

Det arbejde er også en del af det, der kaldes for den **nære** velfærd. Kommunalbestyrelsen har et stort ansvar for **at sikre**, at borgerne har adgang til den nære velfærd. Derfor er det vigtigt at stemme på de politikere, som skal sidde i kommunalbestyrelsen.

nær:
client facing

at sikre:
to ensure

Som **udgangspunkt** har alle danskere, som er fyldt 18 år, ret til at stemme.

som udgangspunkt:
as a general rule

Kilder: Kommunernes Landsforening, Indenrigsministeriet, Forlaget Columbus.

Tal sammen i plenum om hvad 'kommunalvalg' betyder.

Hvad betyder de tre ord; stat/kommune/region? Læs teksten (uddrag fra artiklen) nedenfor for at finde en definition.

Der er 98 kommuner i Danmark. Hver kommune har en bestyrelse, som styrer kommunen. Det kaldes for en kommunalbestyrelse. Borgmesteren er den politiske leder. Ofte skal han arbejde sammen med politikere fra forskellige partier. Disse politikere kan have ansvar for forskellige områder i kommunen. Det kan være trafik, kultur eller børn og unge.

Hvordan ansvaret fordeles, afgøres efter valget. Her skal de politikere, som får flest stemmer, nemlig danne den nye kommunalbestyrelse.

Det er i princippet samme proces, som når der dannes regering efter et folketingsvalg. Men en regering styrer staten. En kommunalbestyrelse styrer en af de 98 kommuner, som ligger i staten.

I den danske stat findes der også regioner. Der er der fem af. De opgaver, som staten, kommunerne og regionerne tilsammen skal løse, kaldes for 'den offentlige sektor'.

Tal sammen i grupper om hvad I kan se på billederne. Hvad foregår der?

4

Svar på spørgsmålene i grupper:

1. Hvilke opgaver har man fx i en kommune?
2. Hvilke opgaver har man fx i en region?
3. Hvilke opgaver har man fx i en stat?
4. Hvad betyder substantiverne fra artiklen, som står i boksen?

et valg	en borgmester	en borger	en velfærd
et kommunalvalg	et ansvar	en bestyrelse	en adgang
en politiker	et område	opgave	
en stemme	en ret (til)	en regering	

5

I plenum: tal om hvad verberne fra artiklen betyder

at stemme om	at få stemmer	at danne	at betjene
at fordele	at styre	at løse	
at vælge	at afgøre	at drive	

6

Lørdag d. 23/10-21 kl. 12.00 måtte alle, der stiller op til kommunalvalget, hænge valgplakater op. I har sikkert set dem i gadebilledet.

Læs om reglerne for at sætte valgplakater op her:

1. Hvornår må man senest hænge valgplakater op?
2. Må man hænge bannere op?
3. Hvorfor må man ikke hænge valgplakater op i træerne?
4. Nævn tre steder, hvor man ikke må hænge valgplakater op.

7

Kløftopgave:

Forklar en række ord for hinanden uden at nævne ordene. (Opgavearkene findes bagerst i opgavesættet.)

8

Er substantiverne fælleskøn eller intetkøn? Brug gerne DDO.

_____ lejlighed	_____ diskussion	_____ slagteri
_____ skønhed	_____ eksplosion	_____ krydderi
_____ dumhed	_____ illusion	_____ fyrværkeri
_____ tilfældighed	_____ information	_____ naboskab
_____ regering	_____ konstruktion	_____ moderskab
_____ erfaring	_____ generation	_____ selskab
_____ fortælling	_____ skabelse	_____ mesterskab
_____ forretning	_____ bevægelse	_____ venskab
_____ barndom	_____ følelse	_____ udseende
_____ rigdom	_____ maleri	_____ foretagende
_____ sygdom	_____ vaskeri	_____ mellemværende

9

I plenum: Er der noget mønster i fordelingen af fælleskøn og intetkøn, ud fra hvad I kan se i opgave 8?

10

Skal substantivet være i ubestemt eller bestemt form?

1. Sol_____ skinner så smukt i dag
2. Det bliver sol_____ i morgen, ifølge vejrudsigten.
3. Du kan få lavet pas på politistation_____.
4. Til frokostmøde_____ talte chefen det meste af tiden
5. Vi holder frokostmøde_____ på fredag.
6. Vi kan sidde på jord_____ og spise vores frokost
7. Peter – du må ikke spise jord_____!
8. Peter læser avis_____ i seng_____.
9. Peter er gået i seng_____.

11

**Hvilke substantiver skal have dobbeltkonsonant i bestemthed?
Fx ejendom – ejendommen.**

minut - _____	kop - _____	æg - _____	ryg - _____
tid - _____	mor - _____	mur - _____	job - _____
skov - _____	søn - _____	væg - _____	vej - _____
tal - _____	ven - _____	skæg - _____	knap - _____

